

flaa en saadan Betragtning, at hele Ansvarret i den Henseende er hos Kirkebestyrelsen og bør blive der. Hele dette Thing har — saavidt jeg har kunnet se af tidligere Udvalgsbetænkninger — holdt paa, at Ansvarret i alle Tilfælde burde være delt, men Flertallet har i hvert Fald ganske bestemt holdt paa, at Ansvarret burde ligge hos Menigheden selv og hos de Enkelte, og ud fra denne Betragtning er det, at vi have faaet Valgmenighedsloven og Loven om Sognebaandets Løsning. De tyde ganske bestemt paa, at Staten har erkjendt, at det er en Ting, den Enkelte selv maa afgjøre paa sit eget Ansvar og Tilsvaer. Den Andragenberet, som Mindretallet vil indrømme Menighederne, have de allerede for Diebliffet. Jeg indrømmer, at efter Mindretallets Forslag vil den blive mere bestemt formuleret og vil maasse ogsaa kunne faae en noget større Betydning, men det bliver i alle Tilfælde kun en aldeles raadgivende Indflydelse, idet Kirkebestyrelsen, selv i de Tilfælde, hvor der er Enstemmighed, vil kunne se bort fra Andragenbet. Det har Flertallet ikke kunnet betragte som Andet end som en Skinindflydelse og har derfor ikke kunnet gaa ind derpaa. Derimod har Flertallet i det Hele kunnet tiltræde det af Forslagsstillerne indbragte Forslag, dette er jo Thingets eget tidligere Forslag, og som er vedtaget gennem en Række af Aar. Det giver Kirkebestyrelsen en meget væsentlig Ret, og jeg kan ikke se Andet, end at det giver den al den Ret, som kan tilkomme den. For det Første faar Kirkebestyrelsen Lov til at bestemme Betingelserne for, at en Mand overhovedet kan blive Præst i den danske Folketirke, dernæst faar den Ret til at bortlægge de Ansøgninger, der ikke efter de hidtil gjældende Regler kunne komme i Betragtning. Endvidere faar den Lov til at bortlægge endel af de Ansøgninger, der ere mindre egnede, dog saaledes at der ikke bliver under 9 tilbage. Derved har Kirkebestyrelsen faaet en meget væsentlig Indflydelse. Derimod har Forslaget overladt Valget til Menigheden, hvad der efter det, jeg tidligere har sagt, er forekommet os at være det Naturlige. Dernæst har Forslaget ogsaa taget Hensyn til de Kandidater, som maasse af forskjellige Grunde ikke kunde komme paa Valg, idet det har bestemt, at Regjeringen, som hidtil, skal besætte de faste Kapellanier, og endelig har Forslaget i selve Menigheden søgt at gjøre Ret og Skjel mellem Mindretal og Flertal. Det har givet Mindretallet den Ret, at et Mindretal paa $\frac{1}{3}$ af Menigheden altid kan være sikker paa at faae sin Kandidat med paa Valg, og hvis han har saadanne Gaver og en saadan Dygtighed, at han kan vinde Menigheden for sig, saa kan ogsaa Mindretallet maasse faae Flertallet til at vælge dets Mand til Præst. — De kunne altsaa faae ham med paa Valg, og Neve er det ikke forekommet os, at Mindretallet vel kan forlange; thi Afgjørelsen maa jo i dette Tilfælde,

som i alle andre saadanne Forhold, hvor der skal stemmes over en Sag, naturligt ligge hos Flertallet, og vi have, som sagt, tænkt os, at Mindretallet kan man paa en ander Maade sørge for gennem Udviklingen af det, som er begyndt ved Valgmenighedsloven. Der har kun været et enkelt Punkt, hvor nogle af Udvalgets Flertals Medlemmer have været noget i Tvivl; det er overfor Spørgsmaalet om Valgprædikatener. Der har det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds (Th. Nielsen), som er fraværende idag, bedt mig udtrykkelig at bemærke, at han for sit Vedkommende var meget betænkelig ved at beholde Forslagets Bestemmelser om Valgprædikatener. Og jeg for mit Vedkommende vil ogsaa sige, at jeg ogsaa har mine store Betæneligheder derved; men vi have dog ikke stillet noget Forslag til at faae denne Bestemmelse forandret, og jeg finder mig i hvert Fald betrygget ved den Bestemmelse, som staar i Forslagets § 7, hvorefter det overlades den enkelte Kandidat, om han vil holde en saadan Valgprædiken eller ikke. Derved er det forekommet mig, ligesom det tidligere er forekommet andre ærede Medlemmer, som have været betænkelige ved Sagen, at den væsentligste Anke derimod vilde falde bort, da Loven i saa Fald ikke vilde komme til at være noget saadant Tryk paa Samvittigheden, som man ellers kunde frygte for, at den kunde fremtalde paa en Mand, naar han skulde være tvungen til at prædike paa Valg. — Saa er der endelig et enkelt Medlem udenfor Flertallet, der har stillet et særskilt Forslag, og jeg tror, at jeg paa Flertallets Vegne kan udtale, at det har været os en stor Glæde at se den Imødekommen, der deri er vist, og særlig at den er vist af dette ærede Medlem. Det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgtreds (Lund) har egentlig, som det høie Thing vil have set af Betænkningen, stillet et helt nyt Forslag. Sverken han eller Flertallet giver jo — det tror jeg er godt at bemærke — Menigheden den fulde Valgret, men dele i Grunden ligelig mellem Kirkebestyrelsen og Menigheden, saaledes at Kirkebestyrelsen faar Lov til at styde endel af Ansøgningerne ud og Menighederne en anden Del, saa at den Kandidat, der bliver tilbage, bliver valgt. Ingen af dem faar den fulde Afgjørelse, men det bliver saaledes delt baade efter det ærede Medlems og efter Flertallets Forslag. Der er kun den Forskjel, at medens Regjeringen efter Flertallets Forslag kan henlægge nogle af Ansøgningerne, før end de komme til Menigheden, kan den efter det ærede Medlems Forslag henlægge endel af Ansøgningerne, efter at de have været hos Menigheden, og Menighedens Udvalg har undersøgt de forskjellige Ansøgninger og har truffet sit Valg imellem dem og indstillet endel af dem. — Noget mene, at denne Forskjel ikke har nogen væsentlig Betydning; men jeg ser dog ikke rettere end, at Menigheden kan være noget uheldigere stillet efter